

bb. 64. a távolkeleti szocialista országok életét bemutató fényképkiallítás nyílt hévizen

vid gy/bs

1961. augusztus 4.

a hévizi gyógykórház kulturtermében többszáz érdeklődő előtt dr. strecker ottó, a kórház igazgató főorvosa pénteken megnyitotta a távolkeleti szocialista országok életét bemutató fényképkiallítást. az ünnepélyes megnyitón megjelent szakasits árpád, a béke világtanács irodájának tagja, az országos béketanács elnöke, papp jános, az mszmp központi bizottságának tagja, a veszprém megyei pártbizottság első titkára, valamint a távolkeleti szocialista országok budapesti nagykövetségeinek több tagja.

este nagygyűlésen találkoztak a távolkeleti szocialista országok képviselői, a község lakosaival és a nyaraló vendégekkel. a nagygyűlésen szakasits árpád, az országos béketanács elnöke mondott beszédet. méltatta a baráti országoknak a szocializmus építésében elért sikereit. az ünnepi nagygyűlést színvonalas műsor követte, amelyen neves fővárosi művészek szerepeltek.

/mti/

..

bb. 65. az országgyűlés elnöke vacsorát adott a szovjet parlamenti küldöttség tiszteletére

bc/gy/bs

1961. augusztus 4.

rónai sándor, az országgyűlés elnöke pénteken este a városligeti gundel étteremben vacsorát adott abból az alkalomból, hogy n.n. organov, a szovjetunió legfelső tanácsa elnökségének elnökhelyettese, az oszszszk legfelső tanácsa elnöksége elnökének vezetésével szovjet parlamenti küldöttség látogatott hazánkba.

részvett a vacsorán kristóf istván, az elnöki tanács titkára, mihályfi ernő, az országgyűlés külügyi bizottságának elnökhelyettese, pulya frigyas külügyminiszterhelyettes, papp lajos, pála károlyné, dr. pesta lászló, az országgyűlés jegyzője, dr. wild frigyas, a külügyi bizottság tagja. jelen volt a vacsorán a.a. sztarcsev, a szovjetunió budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

a rendkívül szíves, baráti vacsorán rónai sándor és n.n. organov pohárköszöntőt mondott.

/mti/

..

- v é g e -

- 45 -

22.10
22.15

L. S.

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1961. augusztus 5.

bb. 1. újabb önkiszolgáló boltok nyílnak a 6. kerületben - korszerűsítik a vendéglőket és cukrászdákat - több mint 11 millió forint tatarozásra

i fe/gy/sr

1961. augusztus 5.

a 6. kerületi tanács ebben az évben több mint 11 millió forintot fordít a kerület bolthálózatának szélesítésére, az üzletek tatarozására, és a vendéglátóipari vállalatok berendezésének felújítására.

az önkiszolgáló boltok forgalma állandóan növekszik. ezért a közelmúltban átalakították a majakovszkij utca 28 és a székely bertalan utca 9 szám alatti fűszerboltokat önkiszolgáló árusításra. ebben az évben további önkiszolgáló boltot nyitnak a rudas lászló, a vörösmarty és a róza utcában. a kerületi tanács amennyiben az ilyen rendszerű boltokhoz szükséges nagyobb raktárhelyiséget meg tudja szerezni, további boltokat alakít át önkiszolgálásra.

egymillió forint költséggel korszerűsítették a nyugati pályaudvar épületében a nagyforgalmu csemege boltot. megszüntették az emeleti részen az álló poharazást, helyette hidegmeleg büfét rendeztek be. a lenin körúti mosoly cukrászda bővítése és modernizálása is csaknem egynegyed millió forintba került. elkészült az ádám büfé is. a savoy étterem átépítésére másfélmilliót fordítanak, itt korszerűsítik a melegkonyha berendezését és átalakítják az eszpresszót. a kerületben kiegészítik a vendéglátó vállalatok berendezését, ebben az esztendőben már 600 új asztalt, s mintegy ezer új széket kaptak.

dolgoznak a béke szálló belső tatarozásán is. míg az elmúlt esztendőben a homlokzatot hozták rendbe, az idén több fürdőszobát építenek. a kerület számos fűszer, illatszer és háztartási boltjában is belső átépítéseket hajtanak végre, kicserélik a korszerűtlen pultokat. az élelmiszer üzleteket hűtőszekrényekkel és más konyhagéppel látják el.

a tanács jövő évi tervében szerepel a csengery utcai piac területének rendezése

/mti/ 6.10

..

- 1 -

100

bb. 2. meghamisította az üveg visszaváltó-jegyeket - másfél évi börtönre ítélték

i bc/gy/sr

1961. augusztus 5.

szabó béláné budapesti lakos pénztárosként dolgozott két 5. kerületi fűszerboltban. kihasználta, hogy a visszavitt üvegekről kiállított visszaváltó-jegyeket - amelyek alapján az ellenértéket kifizették - a boltvezető pénztárzáráskor nem ellenőrizte. meghamisította az alkalmazottak által kiállított visszaváltó-jegyeket, illetve maga állított ki fiktív tételekről ilyeneket, s ilymódon mintegy négyezer forintot sikkasztott.

a központi kerületi bíróság szabónét, aki visszaélt bizalmi beosztásával, s huzamosabb ideig követett el sorozatos büncselekményt, egy évi és hathónapi börtönre ítélte és kötelezte az okozott kár megtérítésére.

/mti/

..

bb. 3. fél év alatt harminc turista a fertői kastélyban

vid zs/gy/sr

1961. augusztus 5.

hazánk egyik legértékesebb, európai-hírű műemlék-épülete, a fertői esterházy-kastély, amelyet mai formájában esterházy mihály építtetett a 18. században.

a 126 helyiségből álló kastély helyreállítására a fel-szabadulás óta 15 millió forintot költöttek; középső részében muzeumot rendeztek be, további 8 helyiséget pedig korabeli stílusban állítottak helyre.

fertői nagyértékű műemléke iránti növekvő érdeklődést bizonyítja, hogy az év első felében több mint 31 000 turista és kiránduló kereste fel a kastélyt, tekintette meg termeit és környékét.

/mti/ G¹⁰

..

- 2 -

bb. 5. helyreállították kinizsi páل nagyvázsonyi várát - több mint tízezer lelet a 14.-15. századból.

vid zs/gy/sr

1961. augusztus 5.

értékes műemlékkel gazdagodott veszprém megye: a napokban nagyvázsony községben befejezték a törökverő kinizsi páл „sasfészekének”, a nagyvázsonyi várnak helyreállítását. az avató-ünnepségen felhúzták az erődre a legendás hadvezér két farkas, mintás lobogóját.

a helyreállítás, restaurálás hatalmas munkát igényelt. a műemlékvédelmi szakemberek irányításával több mint huszezer köbméter földet mozgattak meg, hogy hozzáférhetővé tegyék a betemetett falakat. csaknem öt méterrel süllyesztették a várudvar, s így jól láthatók a vár eredetileg kétszintes épületének falai, a termek, a gazdasági épületek körvonalai. az összesen 300 méter hosszú falazatot körülbelül háromezer köbméter kőanyag beépítésével szilárdították meg, s a kinizsi páл által épített 28 méter magas vártorony is eredeti formájában áll. a torony helyiségeiben egyébként a feltárás alkalmával napfényre került régiségeket helyezték el.

a nagyvázsonyi vár érdekes látványossága az ugynevezett kőtár is, amelyben a korabeli művészi faragványokat és kinizsi páл síremlékének fedőlapját állították ki. ugyancsak megtekinthetik a vár látogatói az ásatások során talált 14.-15. századbeli egyéb leleteket - számuk meghaladja a tízezer - köztük napórákat, fegyvereket és egyéb használati eszközöket.

elkészültek az építők a nagyvázsonyi gótikus stílusú templom helyreállításával is - ennek építésére kinizsi páл annakidején személyesen felügyelt. az 1480-as években emelt templomnak különösen belső berendezése értékes, mert teljes szépségében sikerült megmenteni a hajdani építők barokk stílusú, de népies irányzatú kezemunkáját.

/mti/

..

21.15

G¹⁵

- 3 -

bb. 4. hat évi vakság után kilencven esztendőskorában nyerte vissza szemvilágát egy zalabaksai parasztember

vid zs/gy/sr

1961. augusztus 5.

tantalics jeno zalabaksai lakos hat évvel ezelőtt elvesztette szemvilágát. a zalaegerszegi megyei kórházban dr. györfi sándor szemész főorvos műtétet hajtott végre tantalics jeno bácsin. a műtét sikerült és a 90 esztendőskorában is jó erőben levő ember hat évi vakság után visszanyerte látását. már visszatért falujába is, s most újra ismerkedik a külvilággal, a községben hat év alatt végbement változásokkal és olvassa kedvenc könyveit.

/mti/

.-.

bb. 6. négyszázezer kalóriás hűtőtelepek gyártását kezdték meg az április 4. gépgyárban

i sl/gy/vg

1961. augusztus 5.

az április 4. gépgyárban újrendszerű hűtőkompresszorok gyártását kezdték meg, amelyeknek súlya a teljesítményhez képest rendkívül alacsony. az óránkénti száz kalóriás teljesítményhez az eddigi gépek építésénél 1.4 kiló anyagot használtak fel, ugyanilyen teljesítményhez az új, gyorsforgású kompresszor mindössze 60 ceka anyagot igényel. tekintve, hogy az új hűtőtelep 400 000 kalóriás, így egyetlen gépegység előállításánál több mint három tonna fémet takarítanak meg. a korábban elkészült mintapéldányt a szegedi szalámigyárban próbálták ki, s olyan jól bevált, hogy a próbák befejezése után is üzemszerűen alkalmazták a husáruk hűtésére. a sorozat első öt példányát még az idén elkészül, s a gyártását jövőre tovább folytatják.

/mti/

.-.

- 4 -

bb. 7. a megalakulása óta eltelt egy év alatt majdnem másfélezer dolgozó nyugdíjkérelmét intézte el a nyugdíjelőkészítő bizottság csepelen

i tó/gy/vg

1961. augusztus 5.

a vasas szakszervezet csepeli területi bizottsága és a csepel művek vezérigazgatóságának határozata alapján egy évvel ezelőtt alakult meg a nyugdíjelőkészítő bizottság a csepel vas- és fémművekben. a háromtagú bizottság munkáját a vállalatoknál albizottságok segítik. a felvételi irodán is külön csoport foglalkozik a nyugdíjba készülő dolgozók ügyeivel.

a bizottság tagjai nagy gondossággal foglalkoznak a hozzájuk kerülő ügyekkel. egy év alatt majdnem másfélezer dolgozó nyugdíját készítették elő, s mindössze harminc azoknak a száma, akiknek valamilyen ok, betegség, vagy korábbi hanyagság miatt nem tudták még elintézni az ügyét. az 1960. szeptember 1. óta nyugdíjba ment 560 dolgozó feldolgozott anyagában azonban nem fordult elő olyan hiba, amely károsan befolyásolta volna a jogos nyugdíjigényt. a nyugdíjelőkészítő bizottság munkájának köszönhető az is, hogy az iratokat felülvizsgáló sztk szervek a korábbi 40-50 nap, nem egy esetben több hónap helyett, 10-20 nap alatt elismerik a dolgozók nyugdíját. így azóta nem fordult elő, hogy a munkaviszony megszűnése és a nyugdíj folyósítása között hosszabb ideig ellátatlanul maradtak volna az idős dolgozók.

/mti/

G. 20

.-.

- 5 -

bb 8. vérengző, szilaj fenevad volt a kardfogu tigris - mit bizonyít a bécsi természettudományi muzeum kardfogu tigris csontváza?

i tz/gg-lm vg

1961. augusztus 5.

már csaknem félévszázada csodálják meg a bécsi természettudományi muzeum látogatói azt a kardfogu tigris-csontvázat, amely egy braziliai barlangból került elő még az első világháború előtt. különösen nagy sikere van araszosra nőtt, késpenge alakú felső szemfogainak, amelyekről nevét kapta. nemrég aztán drexler professzor, a bécsi egyetem kórbonctani tanszékének világhírű vezetője közelebbről is megvizsgálta az értékes csontokat.

- vén volt, beteg volt tetőtől-talpig, alig akadt ép csontja, - állapította meg a professzor. fogai annyira elkoptak, hogy nyitva tátongtak rajtuk a fogbélkamrák. öreg csontjait súlyos torzító köszvény - artritisz - kínozta. emiatt a csigolyák-közi porcok még életben elpusztultak úgy, hogy a csigolyák nagy része összenőtt egymással, és lábcsonthai is tele voltak torzulásokkal. s a kivénhedt bestiának élete alkonyán még valami rettenetes élményen is át kellett esnie, amikor a csonto bizonyosága szerint összetört „keze-lába”, és mindkét oldalán egy csomó bordája. az élethez szívósan ragaszkodó vadállat azonban ezt is átvészelte: az eltört csontok még összeforrtak. de mégis ez az eset ölte meg. a törések következtében súlyos csontvelőgyulladás lépett fel és végzett vele.

a betegségek és sérülések tömegeinek megfigyelése azonban ebben az esetben is újabb adalékhoz juttatta a tudományt, mint ahogyan évekkel ezelőtt a magyar kutatók ugyancsak a köszvénynek és más aggkori betegségek egész sorának nyomait viselő csontvázból állapították meg, milyen rendkívül hosszú volt a barlangi medve élete. most az egyidejűleg bekövetkezett rengeteg csonttörés vezette rá a szakembereket az igazságra.

a vén állat egykori birodalmában nem volt szikla, amely eltemethette volna, nem volt szakadék, amelyben összetörhette volna magát. egyetlen lehetséges magyarázat van: a minden csontját fájtató, beteg, öreg szörnyeteg elszámította magát, s olyan növényevőt támadott meg - például a masztodont, talán a bölényt, vagy a hatalmas tízméteres őslajhárt - amely a küzdelemben erősebbnek bizonyult nála, s a vén tigris megtaposva maradt a küzdőtéren. ha pedig ez igaz, akkor a mindaddig kétségbevonhatatlannak tartott régi feltevésel ellentétben mégsem volt holmi dögevő, hanem szilaj, vérengző, ragadozó fenevad. /mti/

--

- 6 -

8.30

9.04

HE

bb 9. pulfrich fotométer, polarograf, refraktométer, elektromos titriméter és más új műszerek az élelmiszervizsgálat szolgálatában - évente 45.000 mintát ellenőriznek - egy csepp fagylalt „beszámol.”

i hbj/gg--lm vg

1961. augusztus 5.

tejtermékeket, szeszes italokat, husokat, szörpöket, pék- és édesipari termékeket, konzerveket, fűszereket, ezer- és ezerféle élelmiszert, sőt még háztartásvegyipari, kozmetikai cikkeket is eleméz, ellenőriz a vegyészeti és élelmiszervizsgáló intézet. a sokrétű munkáról Lóránt béia főmérnök a következőket mondotta el az mti munkatársának:

- az élelmiszerek ellenőrzésénél elengedhetetlen a hagyományos érzéklési, ízlelés, stb. - továbbá a fizikai és a kémiai vizsgálat. csak hogy ez a módszer nagyon lassú, s éppen ezért újfajta műszereket kellett segítségül hívni. néhány nagyon érdekes és hasznos műszert vásároltunk, amelyekkel olyan feladatokat is megoldhatunk, amire régebben nem is gondolhattunk. a konzerviparban általában rozsdamentes üstökben főzik a nyersanyagot, a gyártás során azonban egészségre ártalmas fémszemcsék, réz, cín, - a margarin előállításánál nikkel kerülhet az ételbe. eddig ezt nem lehetett felderíteni, most segít a polarograf. ez az érzékeny elektromos műszer nemcsak kimutatja a parányi fémszemcséket, hanem meghatározza azok mennyiségét és minőségét. a fémszemcsék jelenlétének ismeretében már kellő időben intézkedhetünk a konzervgyáraknál. a nagyüzemi feldolgozás során különféle husáruk, - például a sonka, - pác-sóba kerülnek, amelynek egyik anyaga a káliumnitrát, ettől kap szép színt a hus, a sonka. nagymennyiségben azonban káros lehet az egészségre. régebben nem lehetett meghatározni, helyes-e a pác-só összetétele, most azonban gyorsan választ ad erre a pulfrich fotométer.

az élelmiszer-ellenőrzésnél bizonyos kémiai vizsgálatokat nem lehet elvégezni, mert az anyag színe zavarja a kémiai folyamat kiértékelését. például vegyi úton nem sikerült megállapítani, hogy a málnalében mennyi sav van jelen, pedig ez a fogyasztók szempontjából nem közömbös. itt is segít egy új műszer: az elektromos titriméter, amelynek használatával a vegyészek kiszámíthatják a sav mennyiségét a málnalében, s természetesen sok hasonló és bonyolultabb kémiai problémákra is választ ad. /folyt.köv./

8.50

9.30

HE

- 7 -

bb 9. /pulfrich fotométer...folyt./-lm

akad rengeteg olyan étel, ital - olaj, málna, stb. - sőt piperecikkek - például ruzs, puder, stb. - ahol nem közömbös, hogy a gyártó vállalat szigorúan ragaszkodott-e az előírt színhez. sokáig az erre vonatkozó vizsgálatokat szabad szemmel végezték, ami nem nyújtott kellő biztonságot. most optikai műszer segítségével megállapítják, hogy az első, a mintánál milyen alapszinekből tevődött össze a színkeverék. ennek adatait rögzítik és a később vett mintáknál is azonosnak kell lenniük az alapszineknek, különben selejtes a gyártmány.

- gyakran meg kell állapítani a fagylalt úgynevezett száraz anyagtartalmát. eddig a vegyvizsgálók ezt úgy oldották meg, hogy körülbelül 5 grammnyi fagylaltot a szárítószekrénybe helyeztek, s a párolgás megtörténte után mérték a száraz anyag mennyiségét. ez azonban hosszadalmas, s nem lehetett a helyszínen, a cukrászdákban megoldani ezt a mérést. a refraktométer segítségével azonban egy csepp megolvadt fagylalt azonnal válaszol, hogy milyen alapanyagokból tevődik össze.

- az új műszerekre igen nagy szükség volt, hisz most már egy év alatt 45.000 mintát elemez az intézet. további fejlesztésre lesz szükség, mert valamennyi exportra szánt terméket is átvizsgáljuk, s nemcsak az üzletekben, hanem már magukban a gyárakban igyekszünk felderíteni az esetleges egészségre káros élelmiszerrel - hangzott a nyilatkozat./mti/

-.-

bb 11. aratják a majorannát bács megyében

vid ká/j-lm mi

1961. augusztus 5.

bács megye déli részén, főként a kalocsai vidéki vályogtalajokon, ahol sokféle fűszernövényt természetesen, megkezdődött a majoranna aratása. ezt a növény az idén még háztáji gazdaságokban termesztették, 200-300 négyszögöles parcellákon, s általában jó közepes termést vágnak le. a majorannát a bajai gyógynövénygyűjtő vállalat telepén dolgozzák fel./mti/

-

9.21

9.30

KG

- 8 -

bb 10. pernyével „zsirozzák„ a habarcsot és helyettesítik a cementet - eddig hatezer zsák cementet és háromezer mázsa égetett meszet takarítottak meg - az ország nyolc erőművének hulladékanyagát lehetne hasznosítani

1 sb/tr szb vg

1961. augusztus 5.

az építőanyagipari központi kutató intézet és az építéstudományi intézet új műszaki előírásokat dolgozott ki, hogy a mészhatósára kötőanyaggá váló anyagokkal helyettesítsék a cementet a magasabb szilárdságú habarcsban. ennek alapján a 23-as építőipari vállalat - amely résztvett a kutatásban is - az országban elsőnek megkezdte a cement helyett pernyével javított habarcs üzemszerű felhasználását.

a vállalat dolgozói a budapesti erőmű porszentüzelésű kazánjainak pernyéjéből annyit kevernek a habarcsba, mint amennyit régebben cementből adagoltak. ezzel minden köbméter magasabb szilárdságú habarcs elkészítésekor 50-250 kiló cementet takarítanak meg. a csere nem árt a habarcsnak, sőt a szilárdsága jobb is az előírtnál. a dolgozók rájöttek arra, hogy még egy érdekes és előnyös tulajdonsággal rendelkezik a pernye: „megzsirozza„ a habarcsot, könnyebb kenni, simítani. a gépesített vakolásnál tudják nagyon jól kihasználni ezt a kedvező tulajdonságot, amelynek segítségével meszet is megtakarítanak. eddig sok zavart okozott, hogy a habarcsszállító csővezeték gyakran eldugult és két-három órára elállt a munka. ezért a kelletnél több mésszel tették sikosabbá a habarcsot, de ettől száradás utás gyakran megrepedett a vakolat. a pernyeadagolással azonban teljesen megszűnt az eldugulás, a felére csökkent a mészfelhasználás. az év elejétől összesen 4.100 mázsa pernyét hasznosítottak a dolgozók, s ezzel hatezer zsák cementet és háromezer mázsa égetett meszet helyettesítettek.

a vállalat műszaki vezetői az erőműben tároló- és adagoló berendezés felállítását tervezik, hogy több pernyét tudjanak elszállítani. így már nemcsak saját építkezéseiket, hanem budapest építőipari vállalatait is elláthatják annyi pernyével, hogy minden munkahelyen megtakaríthatják a cementet a javított minőségű habarcsfajtáknál. országosan is szép eredményt érhetne el az építőipar, ha a budapesti erőművön kívül az ország más pernyéjét is hasznosítanák./mti/

-.-

o

9.28

- 9 -

KG

bb 12. automatizálják a vízállás-jelzést. - az első két elektromos berendezést már az idén felszerelik a dunán

i le szb ká

1961. augusztus 5.

az országos vízügyi szolgálat hazánk folyóvizeinek csaknem öt-száz pontján méri rendszeresen a vízállást. a mérés és a vízállás-jelzés mostani technikája azonban meglehetősen elavult: a víz magasságát ugynevezett lapmércekről olvassák le, s az adatokat telefonon továbbítják, több helyen felszereltek ugyan mechanikus elven alapuló rajzolómérceket is, ezekhez azonban költséges beton-műtárgyakat kellett építeni.

a vízgazdálkodási tudományos kutató intézetben most kidolgozták a vízállás-észlelés automatizálásának tervét. ehhez megszerkesztették és elkészítették az automatikusan működő elektromos vízmérceket. ezekben a kis berendezésekben a vízállás változásának megfelelően elektromos impulzusok keletkeznek, amelyeket a berendezés folyamatosan továbbít a vidéki árvízvédelmi telefonközpontokba. itt egy rajzoló-berendezés automatikusan rögzíti az impulzusok jelzését, s így a vízállás magassága állandóan leolvasható. a közvetítésre az árvízvédelmi telefonhálózatot használják de ez nem zavarja a beszelgetéseket, mert az elektromos impulzusoknak más a frekvenciája, mint a hanghullámoké. az automatikus vízállás-észlelés sokkal gyorsabb és egyszerűbb a mostani lapmérce megoldásnál, emellett lényegesen pontosabb is, hiszen kiküszöböli minden szubjektív hibalehetőséget.

az első két automatikus vízállás-észlelőt még az idén üzembe helyezik a dunán, fajsznál és mohácsnál. a jeges árvizek idején ugyanis ez a két legkritikusabb hely, itt a legfontosabb a gyors vízállás-jelzés. kijelölték már azt a további negyven helyet is, ahová a következő öt évben automatikus vízállásjelző kerül. ezek a dunának és a tiszának azok a pontjai, ahol az árvízvédelem, a hajózás, vagy a nagyszámu öntöző-szivattyu miatt szükséges a vízállás gyors, pontos ismerete. a vízgazdálkodási tudományos kutató intézetben készül már az automatizálás továbbfejlesztésének terve is: ennek alapján a vidéki központokból ultrarövidhullámu leadókkal továbbítják majd az adatokat az országos vízjelző szolgálatához. /mti/

--

- 10 -

9.33

9.58

ME

bb 14. a nagyüzemi termelés laboratóriumaivá fejlesztik az egyetemi tangazdaságokat - csaknem száz termelőszövetkezetet patronál az agrártudományi egyetem

i le szb ká

1961. augusztus 5.

a mezőgazdaság legnagyobb tudományos és oktatási intézménye, az agrártudományi egyetem sokoldalú és közvetlen kapcsolatban áll a mezőgazdasági gyakorlattal. az egyetemi tanács határozata szerint minden tanszék foglalkozik olyan kutatási témával, amely valamilyen fontos gyakorlati probléma megoldását segíti. az egyetem négy, összesen 25.000 holdas tangazdaságát a nagyüzemi laboratórium, szintjére emelik: olyan korszerű üzemszervezési és természetstechnikai módszereket valósítanak meg, amelyeket - a körülményekhez módosítva - a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok is azonnal alkalmazhatnak.

a hajduszoboszlói és a hatvani tangazdaságban nagyüzemi sertés-, illetve marha-hizlaldát alakítanak ki, 20-25 százalékkal jobb termelési mutatókkal, mint amit eddig az állami gazdaságok értek. hosszuháton 200 holdas minta-öntözőtelepet szerveznek, gödöllőn a talaj erózió elleni védelemre rendeznek be területet. ezek - és más hasonló - „minta-üzemek”, nemcsak az egyetemi hallgatók, hanem az állami gazdasági, termelőszövetkezeti vezetők oktatását is szolgálják, s az egyetem erről is szervezetteren gondoskodik. a tangazdaságokban rendszeresen tartanak bemutatókat, szakmai tájékoztatókat a gyakorlati szakemberek részére, a fontos módszerekről utmutatót írnak.

a látottakat-hallottakat persze nem könnyű megvalósítani a szövetkezetekben, - az egyetem ezért ebben is segít. a 34 tanszéknek majdnem mindegyike közvetlen kapcsolatban áll néhány termelőszövetkezettel, - összesen csaknem százzal. a tanszékek a szakterületüknek megfelelő kérdésekben a szövetkezetek rendszeres tanácsadói, de sokféle - például műtrágyázási, növényvédelmi, baromfitenyésztési - kísérleteket is folytatnak a közös gazdaságokban. a gödöllői termelőszövetkezetek részére az üzemszervezési tanszék készítette el a termelés, telepítés és beruházás idej és ötéves tervét.

az agrártudományi egyetemen most gyűjtötték össze azokat a témákat, amelyek már megérték a nagyüzemi alkalmazásra, de a gyakorlatban még kevésbé ismertek. a 25 legfontosabb korszerű üzemszervezési és természetstechnikai eljárás megfelelő leírását eljuttatják az állami gazdaságoknak és a termelőszövetkezeteknek.

-/mti/

--

9.38

9.58

ME

- 11 -

bb 20. rendkívül erős takácsatka- fertőzés fenyegeti a gyümölcsféléket, - az országos növényvédelmi szolgálat tájékoztatója

i cs/j-lm ká

1961. augusztus 5.

a gyümölcsfák egyik legveszedelmesebb kártevője, a takácsatka, a szaporodására kedvező időjárás, valamint a takácsatka parazitáit pusztító ddt-tartalmú permetezőszerek fokozott használata következtében rendkívüli módon elszaporodott. főleg az almán, a szilván, a köszméten, valamint a lágyszáru növényeken található meg, tömegesen él a levelek fonákán, ahol az erek között laza szövédéket is készít, s ennek védelme alatt szívja a levelek nedvét. tömeges fertőzés esetén a levelek idő előtt elszáradnak, lehullanak, a fák apróbb, gyengébb minőségű gyümölcsöt teremnek, rendszerint a termő rügyek beérése is elmarad. a takácsatkák ellen leghatékonyabbnak bizonyult a nyári higitású mézkenlé, továbbá a diazinon-phenkapton, valamint a phenkapton 50.w.p. és a cosan nevű új növényvédőszer. ajánlatos, hogy a takácsatkával erősen fertőzött gyümölcsösökben mellőzzék, illetve mérsékeljék a ddt-tartalmú szerek alkalmazását. ahol a takácsatka már egyes szántóföldi növényekre, így például a cukorrépára áttért, az ajánlott növényvédőszereket, holdanként számítva, 300-350 liter vízben permetezzék ki.

a növényvédelmi szolgálat szakemberei felhívják a figyelmet, hogy a gyümölcsösökben tovább kell folytatni az almamoly és a kaliforniai pajzstetű elleni védekezést./mti/

--

bb 24. jövő héten megkezdni előadásait a győri kislelud színház - saját autóbuszán keresi fel a társulat a megye községeit

vid zs/ke-lm mi

1961. augusztus 5.

a nyári szünet után a jövő hét elején megkezdni előadásait a győri kislelud színház. a megyei tanács farmotoros ikarus autóbust vásárolt a társulat részére, s így az új színházi évadban olyan községeket is felkereshetnek a művészek, ahová eddig nem jutottak el. a tájelőadásokat már a közeli hetekben megkezdik, s terv az, hogy 14 újabb tsz-községben tartanak előadásokat, sőt több komárom és veszprém megyei községet is felkeresnek./mti/

--

- 12 -

9.43
10.05

KB

bb 17. pest megyében az értékesítésre kerülő gyümölcs 60 százalékát a budai őszibarackosok adják

i vid áe/-lm ká

1961. augusztus 5.

a budai járás 30 felvásárlótelepén elérkezett a munkacsucs időszak: 800.000 őszibarackfa termése érkezik szakadatlanul az átvevőkhöz, akik éjjel-nappali munkával gondoskodnak a kényes gyümölcs gyors továbbításáról. pest megye gyümölcsértékesítésének 60 százalékát a budakörnyéki őszibaracktermelőkkel bonyolítják le, akik az idén különösen sok és szép árut küldenek. június elejétől szeptember végéig 370 vagon barackot adnak el az állami kereskedelemnek, ami 160 vagonnal haladja meg a múlt évi mennyiséget. a diósi szakcsoport egymaga 75 vagon termést szed le, s itt működik a legforgalmasabb állami átvevőtelep is. a nyolcféleképpen osztályozott gyümölcscsel naponta 3-4 vagon raknak meg. a külföldi vásárlók igényeit is kielégítik. a rekeszekbe rakott gyümölcsöt tetszetősen adjusztálják, még arra is ügyelnek, hogy a színes papírok között minden szem egyformán, egyirányban helyezkedjen el. a csillagó celonfánforgáccsal meghintett, színes címkével ellátott rekeszek igen tetszetősek. egyedül a diósi felvásárlótelep mintegy 1 millió forintot fizet ki az idényben a környékbeli termelőknek./mti/

--

bb 21. hatezer éves edénycserepeket és állatcsontokat találtak pusztaföldváron

vid zs/kf-lm sr

1961. augusztus 5.

pusztaföldváron, a malomnál a földmunkák alkalmával edénycserepeket, szarvasagancs-darabokat és egyéb állatcsontokat találtak. az orosházi szántó kovács jános muzeum tudományos kutatója megállapította: a leletek a fiatalabb kőkorszak kőrös kulturájának idejéből származnak, s „koruk”, körülbelül hatezer évre becsülhető./mti/

--

9.47
10.10

- 13 -

KB

bb 15. több mint huszezer budapesti uttörő a nyári táborokban - ezernél több kisz-es ifivezető és kétezer pedagógus táborvezető - a szülői munkaközösségek is segítették a pajtások nyári üdülését

1 Lv/gg szb sr

1961. augusztus 5.

nem egészen egy hónap, s végetér a nyári vakáció, az uttörőtáborok bezárják kapuikat. az idén a tavalyinál is jóval több gyermek táborozott. a fővárosból több mint 20.000 kisdobos és uttörő nyaralt az ország legszebb vidékein. a 380 táborozó csapat közül 80 a balatónnál, 45 a bükkben, a többiek pedig az ország különböző tájain ütötték fel sátraikat. ebben az évben 20 vándortábort is szerveztek. az,, utazó,, csapatok egy része vízi úton, a dunán, a tiszán tett hosszabb kirándulást, másik része pedig gyalogosan indult a hegyekbe, s minden napot más-más vidéken töltött.

az uttörőszövetség gondoskodott a táborozó gyermekek egészségvédelméről is. a nyaralni indulókat az iskolaorvosok megvizsgálták, s csak az ő engedélyükkel utazhattak el. a táborok egészségügyi felügyeletét pedig a helyi körzeti orvosok látták el. az uttörőcsapatokat ezernél több kisz-es fiatal és kétezer pedagógus is mint vezető elkísérte. az idei nyaraláshoz jelentős segítséget nyújtottak az üzemek és a szülői munkaközösségek is. a csapatok felszerelését, a sátrakat, a főzőkendérokat a vállalatok szállították a táborhelyekre. a főzést a szülői munkaközösségek vállalták magukra. 380 édesanya szakácskodott és főzte az ebédeket.

a táborokban gondoskodtak a pajtások szórakoztatásáról is. időnként a programba iktattak természetjáró napokat. kirándulásokat is tettek a közeli falvakban és meglátogattak állami gazdaságokat, termelőszövetkezeteket. /mti/

--

bb 13. újabb külföldi piacokat hódít meg a cecei paprika

vid ká/j szb ká

1961. augusztus 5.

a fejei megyei cece község környékén termesztett, a nem csipős cecei paprikának néhány év óta külföldön is jó híre van. a nagyhorcsöki állami gazdaságból, ahol nagyüzemi módon termesztik a paprikát, eddig 10 vagonnal szállították külföldre, s berlin, valamint münchen után újabb két nagy német városba, dortmundba és hamburgba is eljutott a cecei paprika. megjelenése a hamburgi piacon azért is nagy siker, mivel köztudomás szerint hamburg a zöldség- és gyümölcsfélék egyik legnagyobb világpiaca. /mti/

--

10.00

10.20

- 14 -

bb 19. jó eredményei vannak az üzemek energiaracionalizálási beruházásainak - szén - és villamosenergiamegtakarítás révén két év alatt megtérülnek a befektetett összegek

1 szf/tm-lm vg

1961. augusztus 5.

az országos villamosenergia felügyelet - rövidített néven ovilleg - amely ellenőrzi, hogy a nagy energiafogyasztó üzemek a részükre megállapított fogyasztói menetrend szerint dolgoznak-e, többek között feladatuk kapta azt is, hogy racionalizálja az üzemek energiafogyasztását. munkatársai 1957 óta járják a nagy iparvállalatokat, és vizsgálják, hogy az üzemek villamosmeghajtású, préslevegőt előállító gépei, szivattyúi, ventillátorai, stb. nem indokolatlanul sok energiával dolgoznak-e. ha úgy találják, hogy egy-egy elavult berendezés nagy energiavesztéssel dolgozik, vagy bármi más okból gazdaságtalanul fogyasztja az energiát, esetleg nagy fogyasztást igénylő, elavult technológiával termel, korszerűbb berendezést, kisebb fogyasztású modernebb technológiát javasolnak helyette. tekintélyes része munkájuknak, hogy a rossz hatásfokú gőzgépek helyett gazdaságosabb villamosberendezések üzembhelyezésére szólítják fel a vállalatokat.

a ovilleg azonban nemcsak javasol és felszólít, hanem abból a keretből, amelyet az országos energiagazdálkodási hatóság bocsát a rendelkezésére, évente átlag 30-40 millió forintot juttat a vállalatoknak az energiát megtakarító korszerűsítésekre. az eddigi tapasztalat azt mutatja, hogy minden egy forintos beruházással 50-70 fillér értékű villamosenergiát takarítanak meg, tehát a beruházás körülbelül két év alatt megtérül. jelenleg többek között folyamatban van az ajkai timföldgyár kikeverő berendezésének korszerűsítése, a budapesti hév-HÉL a forgógépes áramátalakítók helyett higanygőz egyenirányítók beépítése. ugyancsak higanygőz egyenirányítókkal látják el a fővárosi villamos vasutat, a növényolaj és szappangyárban pedig félvezető egyenirányítókat szerelnek fel a racionalizálási keretből. a csepel vas- és fémművekben szilíciumos egyenirányítókat építenek be rézelektrolizishez. ezen kívül több más, hasonló munkát fejeznek be.

az idén befejeződik az ovilleg egyik legjelentősebb energiaracionalizálási munkája, a régi elavult gőzmalmok villamosítása is. eddig 23 jelentékenyebb gőzmalmot alakítottak át villamosmeghajtásra, ebből 20-nál már elvégezték a gazdaságossági számításokat. eszerint a 20 malom 13.000 tonna szénét takarít meg évente a villamosüzemre való áttéréssel. /folyt.köv./

10.06

10.28

10.28

- 15 -

bb 19. /jó eredményei vannak...folyt./-lm

1962-ben az áthúzódó beruházásokkal együtt összesen 50 millió forintot fordítanak racionalizálásra, ezzel a számítások szerint 89.000 megawattóra villamosenergiát, 70 milliárd kalóriát, forint értékben pedig több mint 50 milliót takarítanak meg évente, a megtakarítás már 1963-ban jelentkezik./mti/

--

bb 25. bővítik, korszerűsítik a kőszegi ágyterítőgyárat - belföldön és külföldön egyaránt keresettek a kőszegi butorszövetek

vid te-lm .ki

1961. augusztus 5.

a kőszegi ágyterítőgyár készítményei belföldön és külföldön egyaránt keresettek. többek között a gyárban készült butorszövetekkel vonták be a gellért szálló butorzatát, a gyár termékeinek jó hírét öregbítik a moszkvai budapest étterem, valamint a budapesti royal szálloda berendezésének huzata és a napokban küldték el weimarba a liszt ferenc ház részére készült kárpit-szövetet. a gyár ebben az évben mintegy kétszázhatvan ezer négyzetméter butorszövetet készít külföldre, a szovjetunióba, romániába, jugoszláviába, angliába, nyugat-németországba, olaszországba, legutóbb ausztriával bővült piacuk, ahová tízezer négyzetméter butorszövetet küldenek. az arab országok kérésére különböző színekben imaszőnyeg mintadarabokat is készítenek.

a gyár termékei iránt mutatkozó nagy kereslet szükségessé tett az üzem bővítését, korszerűsítését. mintegy húszmillió forintos beruházással új előkészítőüzemeket rendeznek be, átalakítják a régi szövődet, új szövőgépeket állítanak munkába, s felújítják a régi gépeket is. a munkákat 1962 végére fejezik be, s 1963-tól a gyár jelenlegi termelésének mintegy kétszeresét, kétmillióöttszáz ezer négyzetméter butorszövetet készít./mti/

--

10.11

- 16 -

KEZ

bb 22. negyvenmillió forint gyorsan kifizetődő beruházásokra

i sl/tr szb vg

1961. augusztus 5.

az elmúlt években igen népszerűeknek bizonyultak az önköltség-csökkentő beruházásokra nyújtott gyorsan visszatérülő hitelek, amelyek a beruházás hasznából 1-2 év alatt fizetnek vissza a vállalatok.

a magyar beruházási bank az idén is nyújt hasonló kölcsönöket, ezeknek a hiteleknek rendszere szorosan beleilleszkedik a párt- és a kormány gazdaságpolitikájába. figyelembe veszi az ország anyagkészletét, ezért hiteleket nem építkezési célokra, hanem gépek beszerzésére, üzemek korszerűsítésére, a szervezettség javítására nyújtanak. a takarékoság elve itt is érvényesül, általában félmillió forintos összegű hitelt igényelhetnek vállalatok.

a most elkészült összesítés szerint az év eleje óta kerekén 40 millió forint gyorsan visszatérülő hitelt engedélyezett a magyar beruházási bank, s további összegek is rendelkezésre állnak. tekintve, hogy most a hitelek elsősorban a műszaki fejlesztést és a termelési költségek csökkentését szolgálják, a befektetett összegek a legtöbb esetben az átlagosnál is rövidebb idő alatt térülnek meg.

a kaposvári és a hatvani cukorgyár például olyan ioncserélő berendezést helyez üzembe a kölcsön felhasználásával, amely a cukorvesztés értékét egy idényben 325 ezer forinttal csökkenti. s egyben jelentős energiamegtakarítást is eredményez. az állami gazdaságok főigazgatósága 30 magtisztító berendezést vásárol a hitelből, s a 30 gép évente egymillió forinttal növeli a gazdaságok hasznát, mert az új berendezések segítségével a hasznos magvat külön tudják választani az ocsutól.

a tatali szőnyeggyár és a budakalászi textilművek összesen egymillió forint hitelt vettek fel az üzem átszervezésére. az átszervezés következtében a munka termelékenyebbé válik és oly nagymértékben csökken az önköltség, hogy a két gyár az egymillió forintos kölcsönt két év alatt vissza tudja fizetni. a budapesti konzervgyár a májkrém gyártásának gépesítésére, a kecskeméti konzervgyár a csomagolás korszerűsítésére vett fel hitelt, s a kölcsönvett összeg mindkét üzemben másfél éven belül megtérül./mti/

--

10.20

10.15

KEZ

- 17 -

bb 16. ötvenmillió forint értékű tanácsai beruházás baranyában

vid te szb sr

1961. augusztus 5.

baranyában az idén több mint ötvenmillió forintot fordítanak tanácsai beruházásokra. Komlón ebből az összegből száz két lakás építését fejezik be, Siklóson és szigetváron tizenkét-tizenkét lakás épül. hét baranyai községbe vezetik be a villanyt az idén, Mohácson tizenkét tantermes iskola építését kezdték meg, az egész megyében több mint harminc új tantermet adnak át a tanítás megkezdéséig. a mecseki tudószanatórium építésére hatmillió, a komlói kaszárnya-patak rendezésére, a városon keresztül folyó rész befedésére hárommillió forintot fordítanak ebben az évben. /mti/

--

bb 18. gyermekkönyvtár nyílik kecskeméten

vid zs/ke szb sr

1961. augusztus 5.

a kecskeméti megyei könyvtárnak több mint ezer fiatalkorú olvasója van. a városi tanács ezért önálló gyermekkönyvtárat nyit az ifjú könyvbarátoknak. az új könyvkölcsönzőben - amelyet hamarosan átadnak rendeltetésének - a fiatalok megtalálhatják majd a legnépszerűbb ifjúsági regényeket, szépirodalmi és mesekönyveket egyaránt. /mti/

--

bb 27. műszintervek megvalósításával huszonhétmillió forint megtakarítás ózdon

vid te szb k1

1961. augusztus 5.

az ózdi kohászati üzemekben az év elején hetvenöt pontból álló műszaki intézkedési tervet dolgoztak ki a termelés gazdaságosságának további javítására. a tervezett intézkedések nagyobb részét már az év első felében bevezették, s azok a vártnál is jobb eredménnyel jártak: kerekén huszonhétmillió forint megtakarítást értek el. sikeresnek bizonyult a kohászok erőfeszítése, akik egy tonna nyersvas előállításához hat kilogrammal kevesebb kokszt használtak fel a tervezettnél. ez egymaga ötmillió forint hasznot jelent a gyárnak. a durva hengermű dolgozói főleg a hengertartósság növelésével járultak hozzá a kedvező eredményhez. az üzemek között a legjobb eredményt az energiaszolgáltató, valamint a közlekedési gyárrészleg dolgozói érték el, akik a vállalati megtakarítás csaknem egyharmadát adták. /mti/

--

10.30
10.45

- 18 -

bb 23. az idén 3500 lakás építését kezdték meg a kisipari szövetkezetek

i sz/hné szb vg

1961. augusztus 5.

az elmúlt évben 2500 lakást építettek a kisipari szövetkezetek, az idén pedig már több mint 3000 építésére készültek fel. a tavasszal a tervezettnél valamivel több, 3500 lakás építését kezdték meg. vidéken főleg kis családi házakat, budapesten pedig társasházakat építenek. a családi házak, társasházak építésének összehangolására a tavasszal irodát nyitott a budapesti építőipari kiszöv.

az első félév lezárása után az okisz megvizsgálta, hogyan teljesítik a ksz-ek a lakásépítkezéseknél vállalt kötelezettségeiket. megállapították, hogy a munka kielégítően halad, bár néha időszakos anyaghiány gátolja. néhány társasház kivételével - amelyeknek építését az engedélyek megszerzésének elhúzódása miatt késve kezdték - a vállalt határidőket általában tartani tudják.

a budapesti szövetkezeteknek annyi a megrendelésük, hogy újabb családház-építést már csak a jövő év június 30-i határidőre vállalnak. /mti/

--

bb 26. két-háromszoros fütermés az öntözött réteken és legelőkön

1 cs/j szb ká

1961. augusztus 5.

országszerte 11 megyében, összesen 12.000 holdon szerveztek az idén öntözött rét- és legelőbementőket. a rendkívül olcsó csörgedeztető, vagy a kitűnően bevált csökutas és az esőztető módszerrel öntözött gyepterületek messziről kitűnnek a nyári tájból üde zöld színükkel, dustermésükkel. ezekre az állami gazdasági és termelőszövetkezeti öntözött gyepterületekre nagyszámban és szívesen jönnek a környék szövetkezeti gazdái tapasztalatokat szerezni. az eddigi eredmények igen kedvezőek: kisadagu műtrágyával az öntözővíz általában kétszeresére, de sokhelyütt három-négyszeresére növeli a rétek és legelők hozamát. a számítások szerint már az első esztendőn megtérülnek a beruházások. a növényállatok számára tavasztól őszig bőséges és olcsó legelőt teremhetnek így. a legutóbbi hetekben szabolcs-szatmár, továbbá csongrád és szolnok megyében rendeztek bemutatókat, s a környékbeli közös gazdaságok közül többen máris készítik az öntözés kiterjesztésére a terveket. az öntözéses rét- és legelőgazdálkodás kialakításában vesztprém megye jár az élen, ahol máris 2000 holdon alkalmazzák ezt az olcsó és biztos hozam-növelő módszert. a mérések szerint itt átlagosan 121 százalékos a fűhozam növekedése. /mti/

--

10.30

10.42

- 19 -

bb 28. korszerűen felszerelt új laboratóriumot kapott az alföldi kőolajfurási üzem

vid te-lm ki

1961. augusztus 5.

az országos kőolaj és gázipari tröszt alföldi kőolajfurási üzemében korszerű, új kémiai laboratóriumot helyeztek üzembe. a négy helyiségből álló laboratórium alkalmas iszap-, cement-, víz-, geológiai-, olaj- és gázvizsgálatokra. az új laboratórium lényegesen meggyorsítja az alföldi kőolajkutatások jelenlegi ütemét, tudományosabb alapot teremt a kutatók munkájához. /mti/

--

bb 29. száz heves megyei termelészövetkezet nagyszabású vállalkozása: egerben földgázzal fűtött baromfikeltető kombinátot építenek fel

vid ká/j-lm mi

1961. augusztus 5.

heves megye termelészövetkezetét a naposcsibék nagyrészt eddig az ország más keltetőállomásaitól szerezték be. most 100 heves megyei termelészövetkezet fogott össze azzal a céllal, hogy együttes erővel korszerű baromfikeltető állomást építsenek egerben. a beruházások nagyrészt a termelészövetkezetek maguk fedezik, a hiányzó összeget pedig hosszúlejáratú állami kölcsönként veszik fel. az érdekelt közös gazdaságok vezetői tanácskozásukon mondták ki a közös vállalkozás megalakulását, s miután megválasztották az igazgató-tanácsot, s az ellenőrző tanácsot, elfogadták a korszerű, 24 gépes keltetőállomás megépítésének végleges tervét. a munka még augusztusban megkezdődik, s a keltetőt 1962 elején helyezik üzembe. az állomás 240.000 tojás egyidejű keltetésére lesz alkalmas, és naponta 10.000 naposbaromfit szállít majd a közös gazdaságok részére. a nagyméretű vállalkozás jelentőségét növeli, hogy a keltetőállomás fűtését az eger határában feltörő földgázzal oldják meg. ez biztonságosabbá teszi a keltetést, és mintegy 15 százalékkal csökkenti a költséget. /mti/

--

- 20 -

10.34
10.55

KE

bb 31. nagyarányú vízvédelmi program kezdődött dorogon - lengyel segítség a dorogi bányászoknak

vid te szo ki

1961. augusztus 5.

a dorogi szénmedence a magyar szénbányászat legvívveszélyesebb területe. már az 1870-es években is gondot jelentett itt a karsztvíz, a részvénytársaságok idején pedig hosszú évekig szünetelt egy-egy bányában a munka, mert a tőkés sokallták a bányavíz elleni védekezés költségeit. a felszabadulás óta a tröszt mérnökei új módszerekkel többször sikerrel mentettek meg egy-egy bányarészt, előfordult azonban, hogy nem tudták megakadályozni a bánya elöntését. a felsőbb szervek nemrég több mint kétszázmillió forintot engedélyeztek a dorogiaknak a fokozottabb vízvédelmi beruházásokra.

a tröszt mérnökei, technikusai a bányászati kutató intézettel és a bányászati tervező intézettel közösen, de jórészt saját erőből, megkezdtek a nagyarányú vízvédelmi program megvalósítását. elkészítették a fokozottabb védekezés alapjának, a hatalmas szivattyutelepek energiaellátásának terveit. tizenkét, egyenként és percenként 7.5 köbméter teljesítményű szivattyút helyeznek üzembe. ezeket a hatalmas vízemelőgépeket - amelyeket ezer kilowattórás motorok működtetnek majd - Lengyelországból vásároljuk. jellemző a szivattyúk nagy teljesítményére, hogy egynek-egynek az üzembehelyezése egymillió forintba kerül. az első két szivattyú a közeli hetekben megérkezik. tíz a jövő év elejéig szállítják a lengyel gyárak dorogra.

több bányában már megkezdődtek a vízelleni védekezés előkészületei. a 15-ös akna víznívójának csökkentésére olasz buvár-szivattyúkat helyeztek üzembe. a nemrég víz alá került, mintegy négymillió tonna szénvagyonu erzsébet-aknán megkezdtek a cementálást, a víz utjának elzárását. több bányában a szivattyúállomásokat, a rakodókat és a bányamezőkben dolgozókat különleges gátakkal védelmezik a víz ellen. a vasajtókkal ellátott gátak igen nagy, még a negyven atmoszféra erősségű vízszugár nyomását is jól bírják. /mti/

--

-21-

10.52

11.00

KE

bb 33. szombaton délben befejezték a nagykörut és az üllői ut kereszteződésének átépítését. - még augusztusban hozzálátnak a mártírok útján a villamospálya korszerűsítéséhez

i hbj/te-lm ki

1961. augusztus 5.

rendkívül sürgős, fontos és igen bonyolult munkát oldottak meg a közművek dolgozói, az ut- és vasutépítők: határ- idő előtt átépítették az üllői ut és a nagykörut kereszteződését. a közművek szerelői ötven-hatvan éves csöveket cseréltek ki a keresztezésben, a posta és az elektromos művek dolgozói a jobb szolgáltatás érdekében kábeleket helyeztek át és új kábeleket fektettek. mind a közművek, mind pedig az ut- és vasutépítők úgy oldották meg feladatukat, hogy közben a nagyköruton és az üllői uton is közlekedhettek a villamosok, autóbuszok és egyéb közúti járművek.

szombat délelőtt - amikor a fővárosi tanács közlekedési igazgatóságának és a fővárosi tanács közmű- és szolgáltatási igazgatóságának vezetői és szakemberei megtartották a helyszíni szemlét - szinte ragyogott a kereszteződés. csupán egy-két jelentéktelenebb munka húzódik át a következő napokra, például a kockakövek közötti hézagok utánöntése, - amit a megadott idő előtt nem lehet elvégezni - a forgalomirányító lámpák üzembe helyezése, s egy-két lépcső elhelyezése az új lakóépület előtt. a helyszíni szemle résztvevői megállapították, hogy a vállalatok jó munkát végeztek és helyes volt az erőknél erre a munkára történt összpontosítása. kétségtelen néhány hétig árkok húzódtak ezen a területen, felbontott uttestek tarkították a környékét, kőkocka prizmák emelkedtek, ami kényelmetlenséget okozott a járókelőknek, ezután azonban hosszú ideig nem kell megbolygatni az uttestet, az üllői uton és a nagyköruton gyorsabban közlekedhetnek a villamosok.

az ut- és vasutépítőkre további nagy feladatok várnak ebben az esztendőben. a lehető legrövidebb időn belül a külső-váci utra és az istenhegyi utra vonulnak, hogy meggyorsítsák az ottani utépítési munkálatokat, továbbá a bécsi uton, a szentendrei uton, a 6-os főközlekedési ut budatétényi szakaszán szélesítik az uttestet.

/folyt.köv./

10.55

- 22 -

11.15

NR

bb 33. / szombaton délben. 1961. aug. 5.

még augusztusban a vasutépítők a mártírok útján látnak hozzá a pálya korszerűsítéséhez. itt is a szokásos pályakorszerűsítési megoldást alkalmazzák, beton hosszgerendát fektetnek, amelyre a gumilemez és a talpfa tuskó kerül, rá pedig a sín. az átépítést úgy szervezik meg, hogy a lehető legrövidebb időn belül befejezzék ezt a munkát is. /mti/

bb 30. csaknem 60 millió forint békéscsaba vízhálózatának kiépítésére - napi 12.000 köbméter vizet kap majd a város - véglegesen bucsut mond mesterségének az alföld utolsó víz-hordozó embere

vid z/ke-lm sr

1961. augusztus 5.

békéscsabán csaknem 60 millió forint költséggel épül a városi vízmű és vízvezeték hálózat. a nagy összegű beruházás egyrésze már elkészült: befejezték két, egyenként ezer köbméteres víztárolót, valamint a város ideiglenes főnyomó vezetékének építését, hamarosan elkészülnek a kutházak is, s gyors ütemben épül a szivattyú és szűrőgépház.

az év végéig - a jelenlegi kifolyó kutakból nyert 800 köbméter vízzel szemben - 3.000 köbmétert biztosítanak a város lakosságának, az építkezések további szakaszainak befejezésével pedig napi 6.000, illetőleg 12.000 köbméterre növelik a vízhozamot.

a hálózat kiépülésével párhuzamosan fokozatosan bekapcsolják a vezetékeket a lakó- és középületekbe, s így rövidesen véglegesen bucsut mondhat régi mesterségének a 78 éves boza andrás, az alföld utolsó víz-hordó embere. az idős boza bácsi négy évtizede szállítja a békéscsabai házakhoz az artézi kutak vizét, s bár már tíz évvel ezelőtt a szociális otthon lakója lett, kérésére a hét három napján még hódol régi „szenvedélyének”, a víz-hordásnak. /mti/

bb 32. a makói kossuth tsz ötszázhusz tagja a balaton mellett tölti a hét végét

vid -lm nk

1961. augusztus 5.

szombaton hajnalban két napos balatoni kirándulásra indult a makói kossuth tsz 520 tagja. a szervezetiek keszthelyen és hévízen töltik a szombatot és a vasárnapot. hajóval utazzák be a környéket és ellátogatnak badacsonyra is. a kossuth tsz vezetősége a szociális és a kulturális célokra tartalékoltt pénzből küldte el a természet munkában kitűnt tagokat erre a kirándulásra. azokat, akik már ötször gyomtalantították az idén nyolcszáz holdnyi kukoricájukat, s akiknek a jó munkája hozzájárult hogy a közös gazdaságban termelt száz vagon vöröshagymát kiváló minőségben küldhették exportra.

az állattenyésztők és azok, akik most a cséplésnél dolgoznak, a tervek szerint a közeljövőben mennek országjáró kirándulásra. /mti/

bb 34. emlékműveket koszorúzott meg a szovjet parlamenti küldöttség - a szovjetunió legfelső tanácsa delegációjának szombati programja

t be/te-lm nk

1961. augusztus 5.

a szovjet parlamenti küldöttség, amely n.n. organov-nak, a szovjetunió legfelső tanácsa elnöksége elnökhelyettesének, az oszszszk legfelső tanácsa elnöksége elnökének vezetésével tartózkodik hazánkban, szombaton délelőtt a hősök terén megkoszorúta a népünk szabadságáért és függetlenségéért elesett magyar hősök emlékművét.

a küldöttség ezt követően koszorút helyezett el a szabadság téri szovjet hősi emlékművön.

a koszorúzásnál jelen volt római sándor, az országgyűlés elnöke, az mszmp politikai bizottságának tagja, kristóf istván, az elnöki tanács titkára, dr. pesta lászló, az országgyűlés jegyzője, dr. wild frigyos, az országgyűlés külügyi bizottságának tagja, rózsá irén, a külügyminisztérium főosztály-vezetője, megjelent a koszorúzásnál a.a. sztarcov a szovjetunió budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője és a nagykövetség több tagja.
/folyt.köv./

bb 35. hazaérkezett romániából a néphadsereg művész-együttese

t vt/hné-lm hk

1961. augusztus 5.

a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese kéthetes romániai vendégszereplésről szombaton délelőtt visszaérkezett budapestre. a katonaművészek a román népköztársaságban 11 előadást tartottak, ezenkívül a bukaresti televízió mintegy másfélórás közvetítést adott műsorszámukból. különösen a reggel a táborban, a bevonulás és a barátság tánca című tánckompozíciók nyerték el a közönség tetszését. hosszantartó tapssal jutalmazták az előadások nézői a népi zenekar és a kórus produkcióit is, köztük román szerzők műveit, - mondották az együttes vezetői a megérkezés után./mti/

11.45
12.16

-24-

L az együttes valamennyi művészeti csoportja nagy sikert aratott.

R

bb 36. piaci jelentés

1 nj/-j-lm ká

1961. augusztus 5.

a nagyvásártelepre szombaton reggel 62 vagon és 118 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 13 vagon burgonya, 3 vagon makói hagyma, 5 vagon fejeskáposzta, 2 vagon uborka, 6 vagon zöldpaprika, 3 vagon paradicsom, 2 vagon főzötök, 1 vagon fokhagyma, 6 vagon levesbevaló vegyes zöldség, 2 vagon sárgadinnye, 3 vagon görögdinnye, 6 vagon alma, 2 vagon szilva és 8 vagon tojás.

a nagyvásártelepre érkezett szállítmányokon kívül szombaton nagymértékben emelkedett a környékbeli áru felhozatal is. a pesti megyei termelőszövetkezetek és kertészetek 125 tehergépkocsi és 270 szekérfuvar idényterméket szállítottak a hámán kató téri nagybani piacra és a kerületi csarnokokba. az árubőség eredményeként a paradicsomot különként 1.60-2, a zöldpaprikát 3.40-4, az osztályozott almát 2.20-3.80, a vörös szilvát 2.50, a görögdinnyét 3.40, az osztályozott őszi barackot pedig 2-9 forintért árusították./mti/

--

bb 37. huszezer forint jövedelem egy holdról - szőlővessző gyökereztetési tapasztalatcsere csongrádon

vid ká/j-lm hk

1961. augusztus 5.

az alföldi borok hazájában, csongrádon, a szőlőtermelő szövetkezetek szakembereinek részvételével szőlővessző gyökereztetési tapasztalatcserét rendeztek. a szőlészek megtekintették a csongrádi petőfi és a vörös csillag termelőszövetkezet szépen gondozott szőlővessző-iskoláját, majd megbeszélték a látottakat. katona jósef, a szőlészeti kutató intézet igazgatója előadásában rámutatott arra, hogy a korszerű, nagyüzemi szőlőtelepek kialakításának feltétele, szőlővessző gyökereztető iskolák létesítése. ehhez az alföldi és a dunántúli termelőszövetkezetek egyaránt kiváló adottságokkal rendelkeznek. a megbeszélésen részt vett szövetkezeti gazdák elmondották, hogy érdemes gyökereztető iskolát felállítani. a cegléd környéki termelőszövetkezetekben például holdanként 20.000 forintot jövedelmezett ez az üzemág, ahol még öntözni is tudnak, ennél is jobb eredményre számíthatnak./mti/

13.50

-25-

R

bb 38. vas megyében a politechnikai oktatásban részvevő diákok részére is tartanak munkavédelmi előadásokat - ülést tartott a szakszervezetek vas megyei tanácsa

vid te szb ki

1961. augusztus 5.

Szombaton délelőtt szombathelyen, a szakszervezeti székház nagytermében ülést tartott a szakszervezetek vas megyei tanácsa. az ülésen mintegy hatvanezer vas megyei szakszervezeti tag képviselőiben részt vettek a szakszervezetek megyei tanácsának tagjai, valamint szabó Antal, a szot elnökségének tagja, a vasutas szakszervezet főtitkára és a megyei pártbizottság képviselői. a szakszervezetek megyei tanácsának tagjai új megyei vezetőtitkárt választottak: fatalin János került a vasi szakszervezeti mozgalom élére.

ezután Müller Anna, a szakszervezetek megyei tanácsának titkára a megye munkavédelmi helyzetéről tájékoztatta a tanácsulást. a vasi üzemekben javult a munkavédelem. az elmúlt tíz évben az ezer munkásra jutó balesetek száma husz százalékkal csökkent. a szakszervezetek balesetvédelmi felelősei már a politechnikai oktatásban részvevő diákok számára is tartanak munkavédelmi előadásokat. igen hasznosnak bizonyult a munkavédelmi keskenyfilmek kölcsönzése. tavaly hatvanháromezren nézték meg ezeket a filmeket.

elmondotta, hogy a termelőszövetkezetekben többszörösére nőtt a gépek száma és a még tapasztalatlan, nem eléggé képzett traktorvezetők, gépkezelők között gyakori a baleset. ezek megelőzésére a gépápolási munkavédelmi oktatásba bevonják a körzetükhöz tartozó termelőszövetkezetek vezetőit, traktorosait, gépkezelőit. /mti/

--

bb 39. 1400 fácáncsibét engedtek szét a baranyai mezőkön

vid ká/j szb ká

1961. augusztus 5.

a baranyai erdők és mezők vadállományának javítására a megye 33 vadásztársasága nagyarányú vérfelújítást hajtott végre az idén. a tatali fácántenyésztő telepről

1400 fácáncsibét hozattak, s a 6-7 hetes, kis szárnyasok szombaton érkeztek meg baranyába. a fácánokat a megye különböző részein nyugdíj, védett helyeken engedték szabadon. az őszi hónapokban még 400 nyulat, 350 fácánt és 680 foglyot hozatnak az ország más vidékeiről baranyába. /mti/

--

13.43
14.00

- 26 -

bb 40. szombaton ezer termelőszövetkezeti gazda utazott a kőrösök vidékéről szegedre, a jános vitéz megtekintésére

vid ká/j szb ká

1961. augusztus 5.

Szombaton délelőtt a kőrös vidéki termelőszövetkezetektől különvonaton, illetve autóbuszokon 1000 szövetkezeti gazda indult szegedre, hogy megtekintse a jános vitéz szabadtéri előadását. a mezőkovácsházi járásból a hazafias népfront szervezésében 560-an utaztak szegedre, akiket a vasútállomáson a szegedi népfront bizottság képviselői fogadtak. a kovácsházi járás termelőszövetkezeti gazdái két napot töltenek a tiszaparti városban, s a szombat esti előadás után vasárnap megtekintik a város nevezetességeit, majd hajókiránduláson vesznek részt. /mti/

--

bb 41. időjárásjelentés

gg szb

1961. augusztus 5.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 5-én, szombaton 13 órakor:

napos, meleg idő

az alpok és kárpátok környékén magasnyomású képződmény foglal helyet. kisebb esők a cseh medencében fordultak elő szórványosan. hazánkban pénteken változó mennyiségű felhőzet borította az égboltot, de esőt sehonnan sem jelentettek. a nap a mátra és bükk környékén 7-10, máshol 11-14 óra hosszat sütött. a hőmérséklet napközben a dunántúlon 24-26, keleten 25-28 fokig emelkedett. szombaton hajnalra 10-16 fokig hűlt le a levegő.

Budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 20.3 fok volt, a sok évi átlagnál 1.4 fokkal alacsonyabb. szombaton 12 órakor budapestben a hőmérséklet 26 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú. a balaton vizének hőmérséklete síófokon 22 fok.

Várható időjárás vasárnap estig: napos, meleg idő. nyugaton és északon néhány helyen délutáni zápor lehet. mérsékelt nyugati, később délnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12-17, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 27-30 fok között.

távolabbi kilátások: a jövő hét első felében ismét hűvösebb idő északnyugati széllel.

a Duna vízállása szombaton délelőtt budapestnél 11 órakor 275 centiméter. /mti/

--

14.00
14.20

- 27 -

KE

bb 45. zalaiban is beváltak a nagyhozamu külföldi buzafajták - gabonatermesztési tanácskozás zalaegerszegen

i vid ká/gg-lm hk e

1961. augusztus 5.

zala megye mezőgazdasági szakemberei, az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek vezetői szombaton gabonatermesztési tanácskozást tartottak zalaegerszegen. bajcsy ede, a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési főigazgatóságának helyettes vezetője előadásban beszámolt a kenyér- és takarmánygabona-termesztés jelenlegi helyzetéről, a további tennivalókról. hangsúlyozta, hogy a nemesített hazai és a meghonosított külföldi buzafajták széles skálája lehetőséget nyújt ahhoz, hogy az adott talaj- és éghajlati viszonyokat figyelembevéve a legtöbb termést adó fajtákat termesszük. zala megyében az f-293-as buzafajta a legjobb és a legelterjedtebb, de kiváló termést hoztak a külföldi búzák is. az olasz és szovjet fajták holdankénti átlaga 17 és 29 mázsa között volt. pogacsics károly, a megyei tanács vb elnökhelyettese közölte a tanácskozáson, hogy ez év őszén 20.000 holdon, a buza vetésterület csaknem 40 százalékán vetnek nagyhozamu külföldi buzafajtákat, s így zalaiban azonos vetésterületről 100.000 mázsával több kenyérgabonát takarítanak be./mti/

- . . -

bb 44. hír a bélyeggyűjtőknek

i-lm ki

1961. augusztus 5.

a budapesti állatkert megnyitásának 95-ik évfordulóján diszes emléklapon 2500 számozott példányban forgalomba kerül a magyar posta által már korábban kiadott állatkertbélyegsor. az emléklapokat augusztus 9-én az állatkert előtt autó-postahivatal árusítja és különleges emlékbélyegzővel látja el./mti/

- . -

14.08

14.20

KG

- 28 -

bb 42. dobi istván távirata a bolíviai köztársaság elnökéhez

te-lm hk

1961. augusztus 5.

a bolíviai köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából dobi istván, az elnöki tanács elnöke levélzöld táviratot küldött victor paz estenssonak, a bolíviai köztársaság elnökének./mti/

- . -

bb 43. visszaváltják a kővirág julius 29-én elmaradt előadására váltott jegyeket

i tz/-ln ki

1961. augusztus 5.

a szegedi szabadtéri játékok igazgatósága közli, hogy a kővirág julius 29-én a rossz idő miatt elmaradt előadására váltott jegyeket augusztus 10-ig lehet visszaváltani személyesen, vagy postán a szegedi szabadtéri játékok szervező irodájánál - szeged, kárász utca 15 szám alatt - a jegy egyidejű visszaszolgáltatása mellett./mti/

- . -

bb 46. szombaton megérkezett debrecenbe az ezredik román turista

vid te-lm ki

1961. augusztus 5.

az idén jelentősen megnövekedett a román népköztársaságból hazánkba érkező turisták száma. az autóbusszal kilencnapos körútra induló csoportok első magyarországi állomáshelye debrecen, a tiszántúli nagy városba szombaton délben a harminckettedik csoporttal érkezett meg az idei ezredik román turista./mti/

- . -

14.11

14.30

KG

- 29 -

bb 47. hivatalos nyeremény-jelnyék a Lottó 31. játékhetéről

tr szb ki

1961. augusztus 5.

a Lottó 31. játékhetére beérkezett 4,135.055 szelvény. öt találatos nem volt. négy találatot tíz fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 310.128.75 forint. a háromtalálatos szelvények száma 1807, ezekre egyenként 858 forint 75 fillért fizetnek. két találatot 72.254 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 21 forint 46 fillér. -/mti/

-. -

bb 48. Lényegében országszerte befejeződött az aratás, a gabonafélék 60 százalékát géppel takarították be, jelentősen csökkent a betakarítási veszteség - augusztus 20-ra előreláthatólag az ország nagyrészen befejeződik a cséplés

ő cs-so-vid/j szb ká

1961. augusztus 5.

az utóbbi hetekben lehullott csapadék igen értékes volt a mezőgazdaság számára: kissé lelassította ugyan az időszerű mezőgazdasági munkák ütemét, s helyenként átmenetileg nehezítette a gabona betakarító gépek munkáját, azonban mindenütt lényegesen megjavította a kapásnövények terméskilátásait, és kedvező feltételeket teremtett a jóminőségű mélyszántáshoz, és az őszi vetés talajelőkészítéséhez. a szorgos munka és a kedvező időjárás eredményeképpen a gabonafélék aratását - az állami gazdaságok után - lényegében a termelőszövetkezetek is befejezték. már csak veszprém megyében, a bakony vidékén, továbbá zala és borsod megye hegyközi részein maradt kisebb, országosan nem számottevő területeken aratnivaló zab.

a betakarítógépek jó kihasználása lehetővé tette az idén, hogy a tervezettnél nagyobb arányban, a kalászosok vetésterületének több mint 60 százalékáról géppel takarítsák be a termést. a betakarítási veszteség a szokásosnál kisebb volt.

az aratógépek és a kombájnok jó teljesítményére jellemző például, hogy a gépállomások július 31-ig az évi aratási tervüket 124 százalékra teljesítették. a gépállomásokon egy-egy kombájn átlagos teljesítménye országosan 272 hold, az aratógépeké pedig 192 hold. kiemelkedő eredményeket értek el a szovjet gyártmányú kombájnokkal: hajdu megyében például 472, csongrád megyében 448, fejér megyében 427 hold teljesítmény jutott egy-egy kombájnra. odor istván, a csákvári gépállomás kombájnvezetője 1307 tonna gabona betakarításával országosan kiváló teljesítményt ért el. /folyt.köv./

15,00-

15,25

- 30 0

bb 48. /Lényegében országszerte... 1. folyt./- szb

az állami gazdaságok az őszi buza és az őszi árpa cséplését mindenütt befejezték, s néhány napon belül az összes cséplési munkákkal elkészülnek. a gabona vetésterület 99.1 százalékát aratták le gépekkel, s ebből 94.7 százalék a kombájnok teljesítménye. több mint 100.000 holdon alkalmazták a kétmenetes betakarítási módszert.

a termelőszövetkezetekben a learatott gabonának mintegy 70 százalékát hordták be eddig. a múlt évek tapasztalatain okulva, a termelőszövetkezetek többségében a közvetlen gépre hordás mellett asztalra is hordják a kereszteket.

a gabonabetakarítás meggyorsítása érdekében kívánatos, hogy az állami gazdaságok, valamint azok a termelőszövetkezetek, amelyek a betakarítással végeztek, a felszabaduló betakarító és cséplőgépekkel segítsék a rászoruló termelőszövetkezeteket, a közös gazdaságok összpontosítsák fogaterejüket a hordás befejezésére. így lehetővé válik, hogy a tiszalöki és a csengeri járáások kezdeményezésére indított, az egész országban elterjedt gabona-betakarítási versenymozgalom keretében augusztus 20-ig a megyék általában befejezzék a cséplést. július 31-ig a gépállomások a gabonaféléknek mintegy 50 százalékát cséplték el, teljesítményük meghaladja a 142.000 vagont.

az állami gazdaságok a kombájnszalma lehordásával 90 százaléknál tartanak. a termelőszövetkezetekben azonban lassabb a kombájn szalma betakarításának üteme. továbbra is nagy gondot kell fordítani a kombájnszalma mielőbbi lehúzására, kazalozására, valamint a keresztekben levő gabona sürgős behordására, elsősorban azért, hogy zavar-talanul haladhassanak a gyári talajmunkákkal.

az utóbbi napokban meggyorsult a tarlóhántás és a nyári mélyszántás üteme. az előirányzott területeknek 52 százalékán buktatták le a tarlót, illetve végeztek mélyszántást. az állami gazdaságok a kalászos vetésterület 65 százalékát szántották meg és több mint 132.000 holdat mélyen szántottak. a termelőszövetkezetekben helyenként mutatkozó elmaradást eddig az erőgépek nem teljes kihasználása okozta. a kettős műszak jobb megszervezésével lehetőség nyílik a teljesítmények lényeges növelésére. ez az alapja annak, hogy szeptember elejére a szabad területeken maradéktalanul elvégezzék az időszerű talajmunkákat. a gabonabetakarítás meggyorsításával nyert időt talajmunkák fokozása mellett, használják ki a gazdaságok a többi nyári termény, elsősorban az aprómagvak gyors betakarítására, továbbá a silózásra, a trágyázásra, hogy az őszi szántás-vetési munkákat időben, torlódás nélkül elvégezhessék.

/folyt.köv./

15,15

15,30

- 31 -

bb 48. /Lényegében országszerte... 2. folyt./- szb

kiváló teljesítmények az állami gazdasági kombájnosok versenyében

az állami gazdasági kombájnosok hagyományos versenyében kiváló teljesítmények születtek az idén: a világ szakirodalmában eddig még sehol nem ismertetett, nagy eredményeket értek el. míg tavaly csupán ketten lépték túl a százvagonos teljesítményt, az idén 17-en. tavaly a legmagasabb teljesítmény 107 vagon volt, ezt az eredményt az idén 11-en szárnyalták túl. a versenyben a sulyszerinti teljesítmények alapján első lett bachmann félix, a szocialista munka hőse, a lajta-hansági állami gazdaság kombájnos, aki szovjet gyártmányu kombájnjával 139.5 vagonos teljesítményt ért el. a második ugyanaból a gazdaságból soós géza 138, a harmadik gellén sándor, a berettyóújfalui állami gazdaságból 130, a negyedik ifju kovács lajos ugyanebből a gazdaságból 128 és ötödik méhes jános, az ebesi állami gazdaságból 123 vagonos kombájnozási eredményével. országosan több mint 70 kombájnos teljesítménye haladta meg a 65 vagon, az emag-kombájnosokkal dolgozók közül gera lajos, a hódmezővásárhelyi állami gazdaság kombájnos lett az első, 62 vagonos eredményével. a rendre-aratógépek vezetői közül banyár mihály, a lajta-hansági állami gazdaság dolgozója került az élre, 1218 holdas aratási teljesítményével. a kombájnosok most az aprómagvak, továbbá a napraforgó és egyéb termények betakarításával folytatják a versenyt.

szombati jelentések a szériúkról

a magyar távirati iroda megyei tudósítótól érkezett legfrissebb jelentések szerint az egész országban gyorsiramban halad a keresztbe rakott gabonafélék behordása és cséplése. komárom megye állami gazdaságaiban szombatra befejezték a gabonafélék cséplését. a vetésterületnek csak mintegy három százalékán arattak az idén kézzel. a megye állami gazdaságai a tavalyinál 400 vagonnal több gabonát takarítottak be, a holdankénti terméshozam 4 mázsával volt magasabb. a termelészövetkezetek megsegítésére most cséplőgépeket és cséplőmunkásokat adnak át.

szabolcs-szatmár megyében a kalászos termés 97.5 százalékát hordták be, a csengeri járásban teljesen végeztek a hordással. a kenyérgabona cséplésével 60 százaléknál tartanak. a tiszalöki járásban - 128 hold termésének kivételével - befejezték a cséplést is. a megye 47 községében és 77 termelészövetkezetében fejezték be ezt a munkát.

/folyt.köv./

15,25
15,30

bb 48. /Lényegében országszerte... 3. folyt./- szb

a cséplőgépeket meghajtó erőforrás nagy többsége kettős műszakban dolgozik. nappal csépléses szánt. több mint 100.000 holdat, a tervezettnél 48 százalékát szántották fel eddig, s 13.500 hold a másodikvetés.

tolna megyében naponta 2.000 lófogat és 340 vontató hordja a gabonát a szériúkra. a learatott területnek 72 százalékáról hordták be eddig a termést a közös gazdaságokban 282 gép csépel, s az eddigi eredmények azt mutatják, hogy augusztus 20-ra megveszerte végeznek ezzel a munkával.

békés megyében befejezéshez közeladik a hordás: 115.000 holdról már behordták a keresztet, 100.000 holdnyi területen elvégezték a tarlóhántást, illetve a nyári mélyszántást. a megyében 650 cséplőgép és 50 kombajn dolgozik csupán a cséplőgépek alól csaknem 100.000 tonna gabona került zsákokba a termelészövetkezeti szériúskertekben. a mezőkovácsházi géptermelés körzetében működő 43 cséplőgép közül 37 részben is dolgozik a jelek szerint a megyében augusztus 20 előtt néhány nappal befejezték a cséplést.

heves megyében a kenyérgabona 87 százalékát csépellték el a közös gazdaságok, elsőnek hatvan termelészövetkezeti foglalkoztatott a munkát.

bács megye gabona vetésterületének csaknem 80 százalékáról már asztagokba rakták a termést, illetve elcsépellték. a legutóbbi összesítés szerint eddig 135.000 tonna gabonát engedtek zsákokba. a gépek többsége nyújtott műszakban dolgozik, egyrésztük pedig még éjjelre sem áll le. vasárnap körülbelül 300 cséplőcsapat dolgozik a szériúkon. a munka jelenlegi intenzitása mellett, augusztus 20-ig magtárba kerül az ideai gabonatermés.

borsod megyében, az ország tegészakibb szántóföldjein ugyancsak gyorsiramban haladnak a csépléssel. a járások - csatlakozva a versenyelhíváshoz - augusztus 20-ig végezték a cséplés befejezését. számos termelészövetkezetben két munkacsapatot szerveztek minden géphez, hogy nyújtott műszakban csépelhessenek. /mt/

15,28
15,35

15,30

15,30

bb. 34. emlékművet koszorúzott meg... 1. folyt./ gy

a szovjet parlamenti küldöttség szombaton ellátogatott a magyar nemzeti galériába, ahol megtekintette a 19. és a 20. századi magyar festőművészeti és szobrászművészeti kiállítást. a látogatás végén a szovjet küldöttség az ermitage műalkotásairól készített színes reprodukció-gyűjteményt és a kreml fegyvertárát ismertető könyvet ajándékozott a magyar nemzeti galériának.

a küldöttség tagjai délután a főváros számos más nevezetességét tekintették meg.
/mti/

.-.

bb 49. megkezdődtek az esztergomi ünnepi hetek

vid zs/ke vm sr 1961. augusztus 5.

esztergomban szombaton ünnepi hetek kezdődtek, amelyek programjában számos érdekes kulturális, művészeti esemény szerepel. az ünnepi hetek megnyitó napján megemlékeztek babits mihály halálának 20. évfordulójáról. a költőt szoros szálak fűzték a nagymultú városához: tizenhét nyarat töltött előhegyei kertés házában, számos művét itt alkotta.

a helyi népfrent-bizottság javaslatára a villát most műemlékké nyilvánították, amelyben babits emlékmúzeumot rendeztek be. a múzeumot vasárnap nyitják meg.

az esztergomi ünnepi hetek kiemelkedő eseményének ígérkezik az augusztus második felében esztergomba érkező szovjet művészeti együttes vendégjátéka. /mti/

.-.

bb 50. pótfelvétel a mosonmagyaróvári mezőgazdasági akadémián

vt/gg vm sr 1961. augusztus 5.

a mosonmagyaróvári mezőgazdasági akadémia az 1961/62-es tanévre pótfelvételt hirdet a nappali tagozatra. felvételüket kérhetik 30 éves korhatárig a kitűnő, jeles, vagy jórendű érettségizett fiatalok, akik a mezőgazdasági akadémia elvégzéséhez tehetséget és kedvet éreznek. pályázhatnak azok is, akik valamely egyetemen, főiskolán már tettek felvételi vizsgát, de nem vették fel őket. az ilyenek pótfeljelentkezési szándékukat annak az intézménynek jelentésük be, amelytől az elutasító végzést kapták.

a jelentkezők írásbeli bejelentésének határideje 1961. augusztus 15-e. a felvételi vizsgákat augusztus 20-a után tartják. /mti/

17.27
12.30 *KA*

- 34 -

bb 52. sok bel és külföldi vendég érkezett a jános vitéz előadására

vid ke vm sr

1961. augusztus 5.

kétnapos előadásszünet után szombaton ismét megélnékiült szeged, a szabadtéri játékok városa. egymást követve a délutáni órákig harminc autóbusz különjárat érkezett budapestről, mosonmagyaróvárról, pécsről, ceglédre, miskolcra és más városokból. mezőkovácsházáról csaknem 700 termelőszövetkezeti tagot szállító különvonat futott be a szegedi pályaudvarra, s több repülőgép különjárat is érkezett a helyi repülőtérre. a mezőkovácsházi járás községeiből érkezett tsz-tagokat nyolc vezető kísérte el kisebb csoportokban szeged nevezetességeinek megtekintésére. többezren keresték fel napközben a tiszaparti strandokat és uszódházakat. a halászcserékben olasz és francia turisták is megízlelték a híres szegedi halászlét.

a magyarok világszövetsége szervezésében 44. évtizedekkel ezelőtt külföldre költözött volt honfitársunk is szegedre érkezett szombaton. a magyar származású vendégek között volt weingarten józsef, londonban élő neves zongoraművész is. az egykor külföldre távozott magyarok is városnézésekkel töltötték a napot. küldöttségüket biczó györgy, a városi tanács vb. elnöke is fogadta. weingarten józsef és társai délután szegedi zenei szakemberekkel, a város művészeti életének irányítóival találkoztak és folytattak baráti eszmecsereket.

estére a játékok újabb bemutatóján kacsoh pongrác jános vitéz című daljátékának idei első előadására ismét zsufolásig megtelt a 7500 személyes beloiannisz-téri nézőtér.

a darab főbb szerepeit oszvald gyula, andor éva, angyal sándor, bilicsi tivadar, németh marika, góbbi hilda, szabady istván és pagonyi jános játszották. a zenekart szalatsy istván vezényelte. a darabot békés andrás rendezte. a díszletek fülöp zoltán a jelmezek márk tivadar tervei alapján készültek.

a nagylétszámú balettkar barkoczi tamás irányításával tanulta be a táncokat. az előadáson a szegedi nemzeti színház ének és zenekara, a szegedi zenebarátok kórusa és 255 statisztia is közreműködött.
/mti/

.-.

18, 15

18.30

KA

- 35 -

bb. 34. emlékművet koszorúzott meg... 1. folyt./ gy

a szovjet parlamenti küldöttség szombaton ellátogatott a magyar nemzeti galériába, ahol megtekintette a 19. és a 20. századi magyar festőművészeti és szobrászművészeti kiállítást. a látogatás végén a szovjet küldöttség az ermitage műalkotásairól készített színes reprodukció-gyűjteményt és a kreml fegyvertárát ismertető könyvet ajándékozott a magyar nemzeti galériának.

a küldöttség tagjai délután a főváros számos más nevezetességét tekintették meg.
/mti/

..

bb 49. megkezdődtek az esztergomi ünnepi hetek

vid zs/ke vm sr 1961. augusztus 5.

esztergomban szombaton ünnepi hetek kezdődtek, amelyek programjában számos érdekes kulturális, művészeti esemény szerepel. az ünnepi hetek megnyitó napján megemlékeztek babits mihály halálának 20. évfordulójáról. a költőt szoros szálak fűzték a nagymutty városához: tizenhét nyarat töltött előhegyei kertés házában, számos művét itt alkotta.

a helyi népfrent-bizottság javaslatára a villát most műemlékké nyilvánították, amelyben babits emlékmúzeumot rendeztek be. a múzeumot vasárnap nyitják meg.

az esztergomi ünnepi hetek kiemelkedő eseményének ígérkezik az augusztus második felében esztergomba érkező szovjet művészeti együttes vendégjátéka. /mti/

..

bb 50. pótfelvétel a mosonmagyaróvári mezőgazdasági akadémián

vt/gg vm sr 1961. augusztus 5.

a mosonmagyaróvári mezőgazdasági akadémia az 1961/62-es tanévre pótfelvételt hirdet a nappali tagozatra. felvételüket kérhetik 30 éves korhatárig a kitűnő, jeles, vagy jórendű érettségizett fiatalok, akik a mezőgazdasági akadémia elvégzéséhez tehetséget és kedvet éreznek. pályázhatnak azok is, akik valamely egyetemen, főiskolán már tettek felvételi vizsgát, de nem vették fel őket. az ilyenek pótfeljelentkezési szándékukat annak az intézménynek jelentésk be, amelytől az elutasító végzést kapták.

a jelentkezők iratok benyújtásának, illetve a jelentkezők szándék írásbeli bejelentésének határideje 1961 augusztus 15-e, a felvételi vizsgákat augusztus 20-a után tartják. /mti/

17.27

18.30

19.30

20.30

21.30

22.30

23.30

24.30

- 34 -

bb 52. sok bel és külföldi vendég érkezett a jános vitéz előadására

vid ke vm sr

1961. augusztus 5.

kétnapos előadásszünet után szombaton ismét megélnékiült szeged, a szabadtéri játékok városa. egymást követve a délutáni órákig harminc autóbussz különjárat érkezett budapestről, mosonmagyaróvárról, pécsről, ceglédre, miskolcra és más városokból. mezőkövácsházáról csaknem 700 termelőszövetkezeti tagot szállító különvonat futott be a szegedi pályaudvarra, s több repülőgép különjárat is érkezett a helyi repülőtérre. a mezőkövácsházi járás községeiből érkezett tsz-tagokat nyolc vezető kísért el kisebb csoportokban szeged nevezetességeinek megtekintésére. többezren keresték fel napközben a tiszparti strandokat és uszódházakat. a halászcserékben olasz és francia turisták is megízlelték a híres szegedi halászlét.

a magyarok világszövetsége szervezésében 44. évtizedekkel ezelőtt külföldre költözött volt honfitársunk is szegedre érkezett szombaton. a magyar származású vendégek között volt weingarten józsef, londonban élő neves zongoraművész is. az egykor külföldre távozott magyarok is városnézésekkel töltötték a napot. küldöttségüket biczó györgy, a városi tanács vb. elnöke is fogadta. weingarten józsef és társai délután szegedi zenei szakemberekkel, a város művészeti életének irányítóival találkoztak és folytattak baráti eszmecsereket.

estére a játékok újabb bemutatóján kacsoh pongrác jános vitéz című daljátékának idei első előadására ismét zsufolásig megtelt a 7500 személyes beloiannisz-téri nézőtér.

a darab főbb szerepeit oszvald gyula, andor éva, angyal sándor, bilicsi tivadar, németh marika, gobbi hilda, szabady istván és pagonyi jános játszották. a zenekart szalatsy istván vezényelte. a darabot békés andrás rendezte. a díszletek fülöp zoltán a jelmezek márk tivadar tervei alapján készültek.

a nagylétszámú balettkar barkoczi tamás irányításával tanulta be a táncokat. az előadáson a szegedi nemzeti színház ének és zenekara, a szegedi zenebarátok kórusa és 255 statisza is közreműködött.
/mti/

- . -

18, 15

18.30

19.30

20.30

21.30

22.30

23.30

24.30

- 35 -

bb. 51. a francia kerámia-művészetet bemutató kiállítás nyílt székesfehérvárott

vid zs/gy/sr

1961. augusztus 5.

szombaton székesfehérvárott az istván király múzeum csók istván képtárában a francia vallaurisi kerámikusok művészetét bemutató kiállítás nyílt. a kerámia művészet világhírű dél-franciaországi mestereinek tárlatát már az első napon sok érdeklődő tekintette meg.
/mti/

..

bb. 53. bolgár művész és magyar postásnő esküvője - násznép a hazafias népfront békehajóján

t lv/gy/sr

1961. augusztus 5.

a hazafias népfront 8. kerületi bizottsága szombaton békehajót indított leányfalura. a hajón indult esküvőjére szittyavári ilona, a 72. posta dolgozója és vőlegénye, p.k. denocsev bolgár modellező művész, magyarországon tanuló ösztöndíjas egyetemista. az ifju párt 1000 8. kerületi dolgozó, a kerületi hazafias népfront vezetői, valamint dr. marin kaszavetov, a budapesti bolgár nagykövetség kulturattaséja is elkísérte, az esküvőt a leányfalus tanácsházán tartották meg, majd utána az ottani gyöngyszem és habléány vendéglőben tartották az esküvői lakomát.
/mti/

..

bb. 54. időjárásjelentés

gy/bs

1961. augusztus 5.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 5-én, szombaton 18 órakor:

napos, meleg idő

várható időjárás vasárnap estig: napos, meleg idő. nyugaton és északon néhány helyen délutáni zápor lehet. mérsékelt délnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 27-30 fok között.

távolabbi kilátások: a jövő hét első felében ismét hűvösebb idő, északnyugati széllel.
/mti/

..

- 36 -

18:20

13-26

bb 55. nagy siker balatonlellén a tiszán-innen dunán túl című műsorral

vid te vm sr

1961. augusztus 5.

a földművelésközponti művészeti csoportok seregszemléjét szombaton rendezték a balatonlellei szabadtéri színpadon. /mti/

..

bb 56. csehszlovák katonaművészek érkeztek hazánkba

t vt/tr vm sr

1961. augusztus 5.

szombaton délután budapestre érkeztek a csehszlovák néphadsereg alakulatainak öntevékeny művészeti csoportjai: énekesek, táncosok, zenészek és szólisták. a vendégeket - akik két hetet töltenek magyarországon, a nyugati pályaudvaron ünnepélyesen fogadták. a csehszlovák katonaművészeket a honvédelmi minisztérium képviselőjében méreg lászló alezredes üdvözölte, szavaira vnyiszlav duchek őrnagy válaszolt, s tolmácsolta a csehszlovák néphadsereg forró, baráti üdvözlését.

a fogadtatásnál rudolf chlubna alezredes, a csehszlovák szocialista köztársaság magyarországi nagykövetségének katonai attaséja is jelen volt.

a csehszlovák katonaművészek többek között békéscsabán, hódmezővásárhelyen, székesfehérvárott, valamint a fővárosban lépnek fel. /mti/

..

- 37 -

19,30

19.50

PK

bb 58. a moszkvai nagy színház balett-együttesének nagyszerű bemutatkozása az operában

t fe/tm vm bs

1961. augusztus 5.

a moszkvai nagy színház világhírű balett-együttese, a nagyszerű szegedi vendégszereplés után, szombaton este az állami operaházban mutatkozott be a budapesti közönségnek. az előadáson megjelent marosán györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, az mszmp központi bizottságának és a kormányának több tagja, valamint politikai, gazdasági és kulturális életünk számos vezető személyisége. ott volt az előadáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja.

a szovjet vendégművészek műsorán szerepelt a nagyszerű chopiniana egyfelvonásos balett, továbbá résztettek glinka, csajkovszkij, potapov, rahmanyinov és cserepnin műveiből, majd végül a nagy tetszéssel fogadott rahmanyinov zenéjére írt paganini című balett.

a forró sikerű est közönsége hosszantartó tapssal fejezte ki elismerését a kiváló szólistáknak és a balettkarnak./mti/

- . -

bb 57. az állami hangversenyzenekar második martonvásári beethovenhangversenye

vid ke/vm sr

1961. augusztus 5.

az állami hangversenyzenekar szombat esti hangversenye a martonvásári beethoven parkban a siker jegyében zajlott le, amelyen résztvett politikai, társadalmi és művészeti életünk számos kiválósága.

a hangversenyen megjelent a budapesti diplomáciai testület több tagja is.

hangversenyzenekar a coriolan-nyitányt /op 62/, a g-dur zongoraversenyt /op. 58/ és a harmadik szimfóniát, az erólcát adta elő lehel györgy vezényletével. közreműködött fischer annie zongoraművész. a közönség nagy tapssal jutalmazta fischer annie és a hangversenyzenekar játékát./mti/

2.2

21.15

- 38 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. augusztus 6.

bb. 1. időjárásjelentés

rj bs

1961. augusztus 6.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 6-án, vasárnap délután 12 órakor:

holnap északnyugaton a meleg kissé mérséklődik

várható időjárás hétfőn estig: ma kevés felhő, száraz idő; holnap az ország északnyugati felében kisebb felhőátvonulások, néhány helyen kevés esővel, zivattal. délkeleten még holnap is kevés felhő, száraz idő. mérsékelt, időnként megélénkülő déli-délnyugati, holnap az ország északnyugati felében nyugati-északnyugati-ra forduló szél; holnap északnyugaton a meleg kissé mérséklődik.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 14-18; legmagasabb nappali hőmérséklet holnap északnyugaton 25-28, délkeleten 29-32 fok között.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 29 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

a balaton vizének hőmérséklete síófokon 23 fok.

előrejelzés a balaton területére hétfőn reggelig: mérsékelt, időnként élénkebb déli-délnyugati szél. kevés felhő, eső nélkül. a hőmérséklet napnyugtakor 23, hajnalban 18 fok körül lesz.

a duna mai vízállása 259 centiméter./mti/

- . -

14.10
14.40

- 1 -

Stig